

53. Közgazdász-vándorgyűlés

A magyar bankrendszer régiós vetületben

Előadó: **Dr. Patai Mihály** – elnök-vezérigazgató, UniCredit Bank Zrt., elnök, Magyar Bankszövetség, elnök, az MKT alelnöke

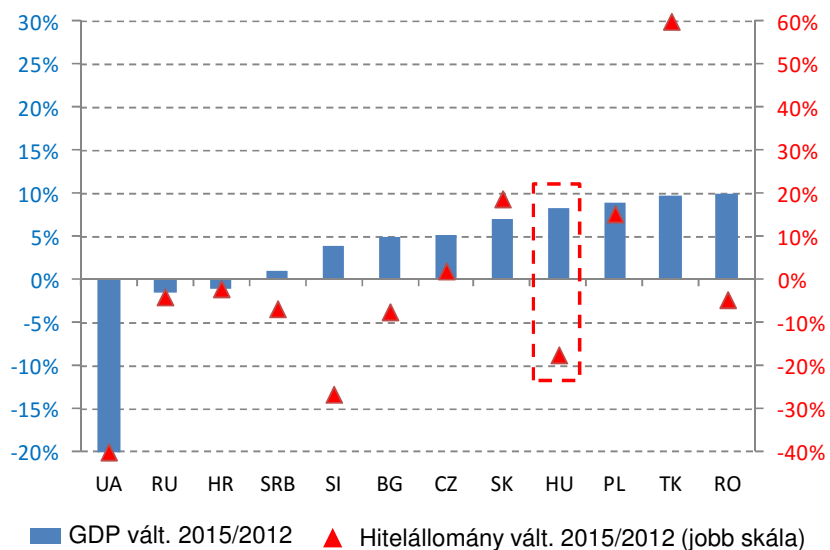
Szerzőtárs: **Nagy Tamás** - vezető közgazdász, Közgazdasági & Stratégiai Elemzések, UniCredit Bank Hungary; **Giorgio Marrano Mauro** – CEE Strategic Analysis, Bank Austria

Miskolc, 2015. szeptember 5.

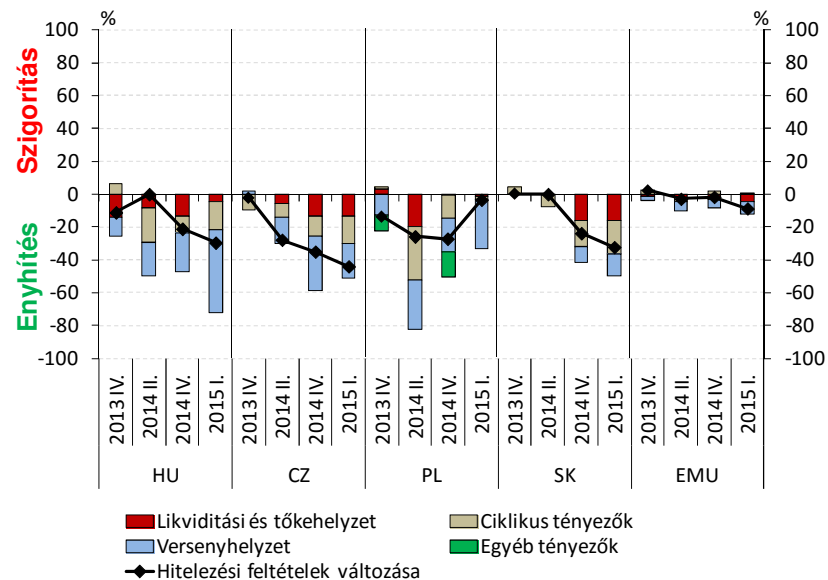
Záródó kibocsátási rés a KKE régióban ...hitelezés nélkül Visszatérő lendület a gazdaságban, adósságleépítés az utolsó fázisban

- A régió profitál az Euro-zóna kereslet növekedéséből és likviditásbőségéből
- Problémás országok: Törökország, Oroszország/Ukrajna és a Nyugat-Balkán
- Szélesebb bázisú fellendülés: beruházások (EU források) és lakossági fogyasztás
- A támogató fiskális és monetáris politika tovább erősítheti a belső keresletet
- Monetáris lazítás a végéhez ér, de az alacsony kamatkörnyezet tartós maradhat
- Adósságleépítés az utolsó fázisban – kormányzati / szabályozói intézkedésekkel
- Stabil bankrendszer, folyamatosan oldódó hitelkínálati feltételek

A GDP változása vs. Hitelállomány 2015/2012

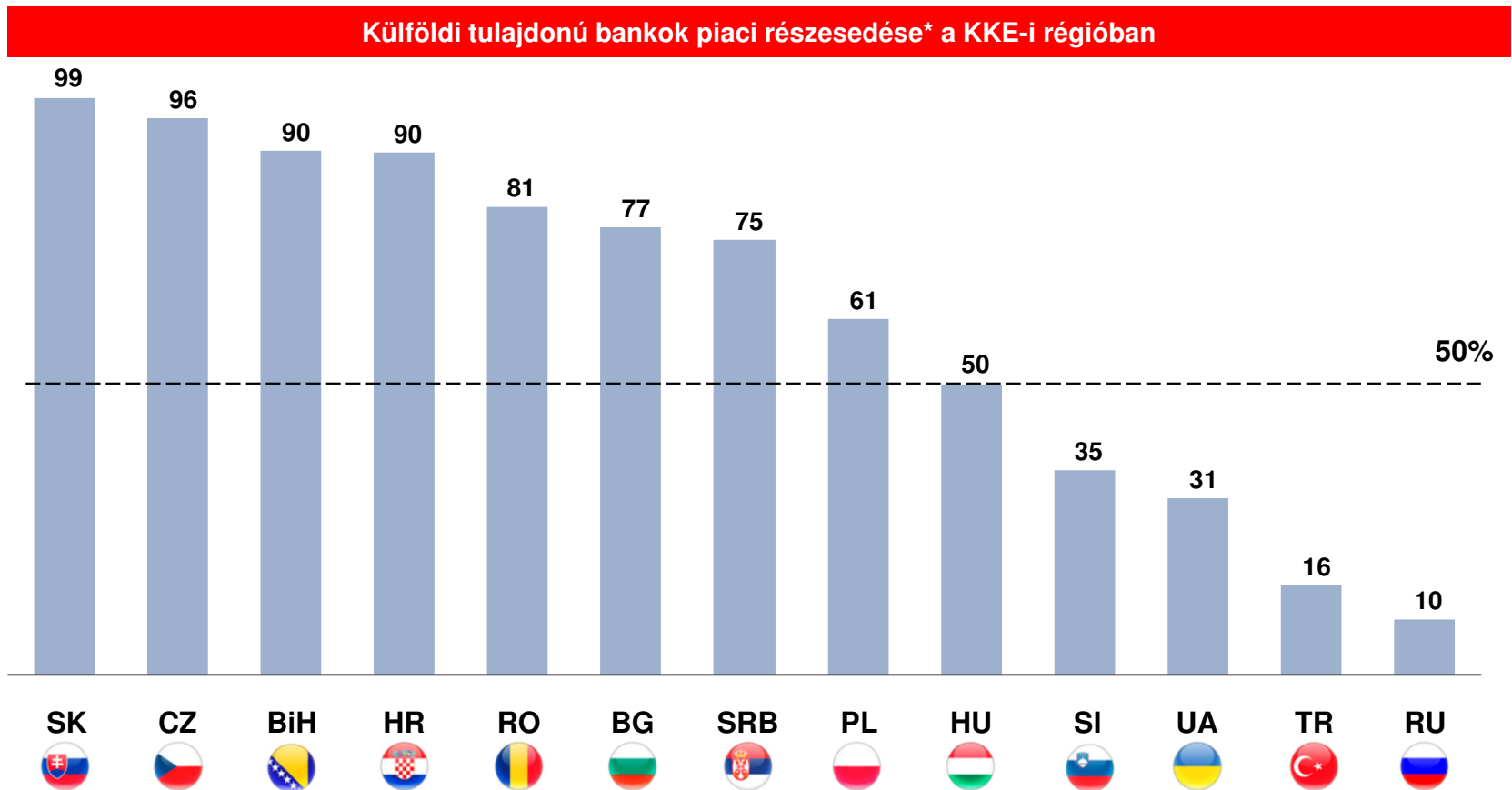

Vállalati hitelek feltételeinek változása* és azok tényezői

Többségében továbbra is domináns a nyugati tulajdonú bankok szerepe a régióban

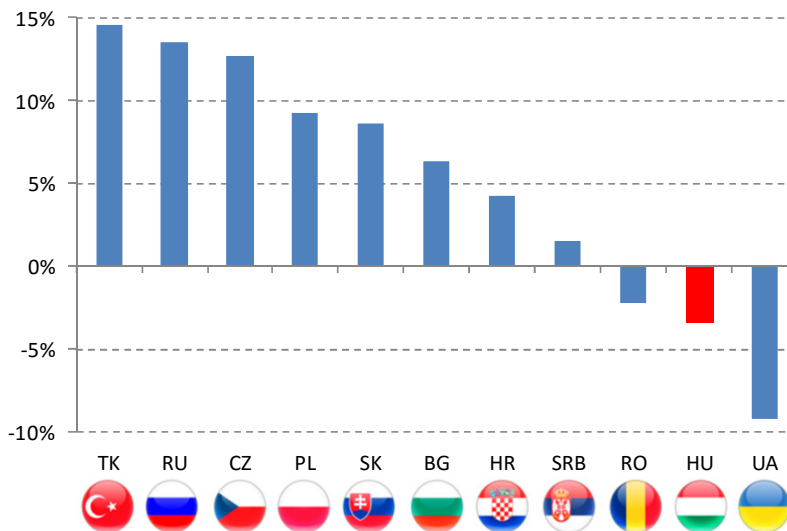
- A nagy európai bankházak (osztrák, német, olasz, belga és magyar !) szerepe továbbra is meghatározó
- A magasabb önfinanszírozás (helyi források) mellett is jelentős a nyugati beágyazottság

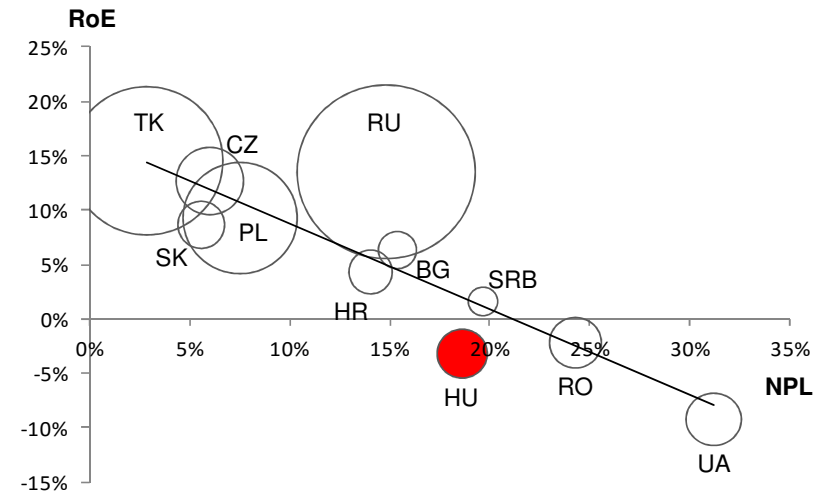
Jövedelmezőség és portfólió-minőség alakulása a KKE régióban

- A jövedelmezőségben és hitelezési képességben kulcs szerepe van a nem-teljesítő hitelek arányának
- A hazai bankrendszer messze a legmagasabb NPL aránnyal rendelkezik a V4-ek közül
  - Nem csak a deviza-hitelezés volt a probléma (projekthitelek, végtörlesztés, moral hazard stb.)
- Szabályozói portfólió-tisztítási törekvések szerte a régióban (pl. Románia, Szlovénia és Magyarország)
- Devizahitelek rendezése / költségei továbbra is égető Lengyelországban és Horvátországban (magyar minta?)
- A magyar bankrendszert vissza kell vezetni a V4-ek közé (RoE 10-12%, NPL ~5%) = MNB célkitűzés

Átlagos RoE a KKE régióban (2010-2014)

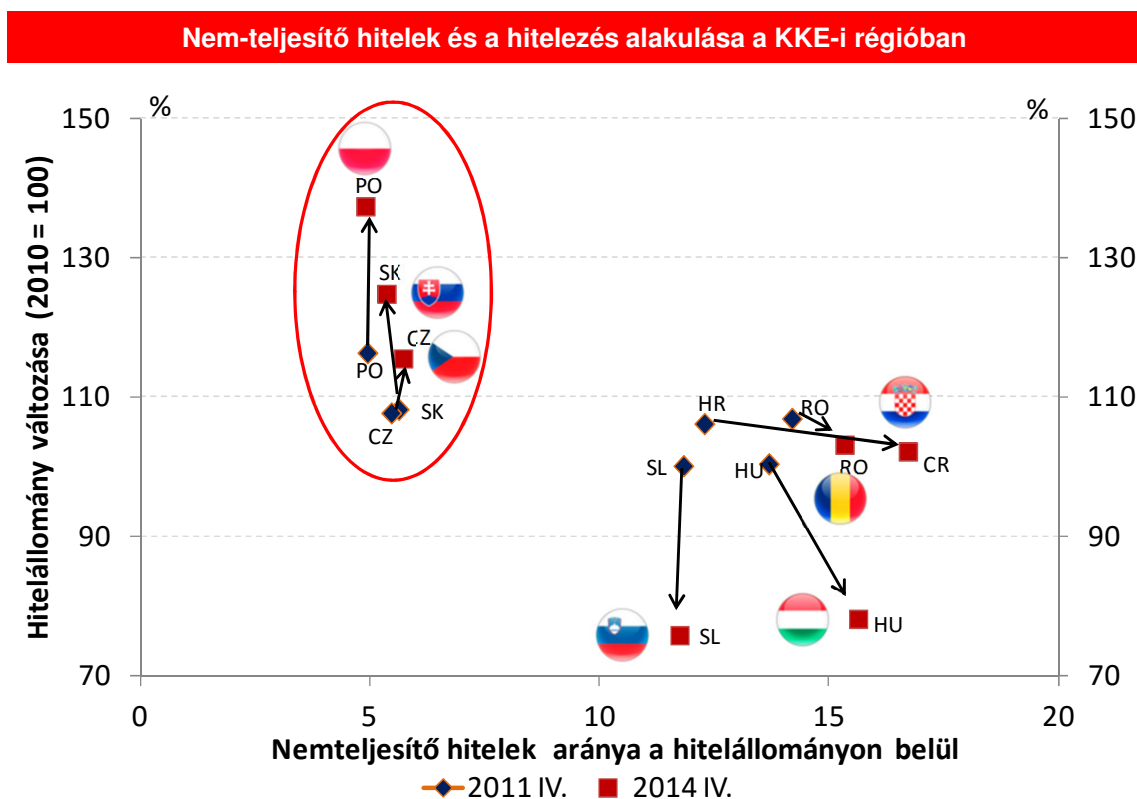
Korreláció az átlagos RoE és NPL arány között (2010-2014)

Megjegyzés: a buborék nagysága a hitelpiac méretére utal
 Forrás: UniCredit CEE Strategic Analysis, UniCredit Bank Hungary, MNB

Hitelezés és portfólió-minőség alakulása a KKE régióban

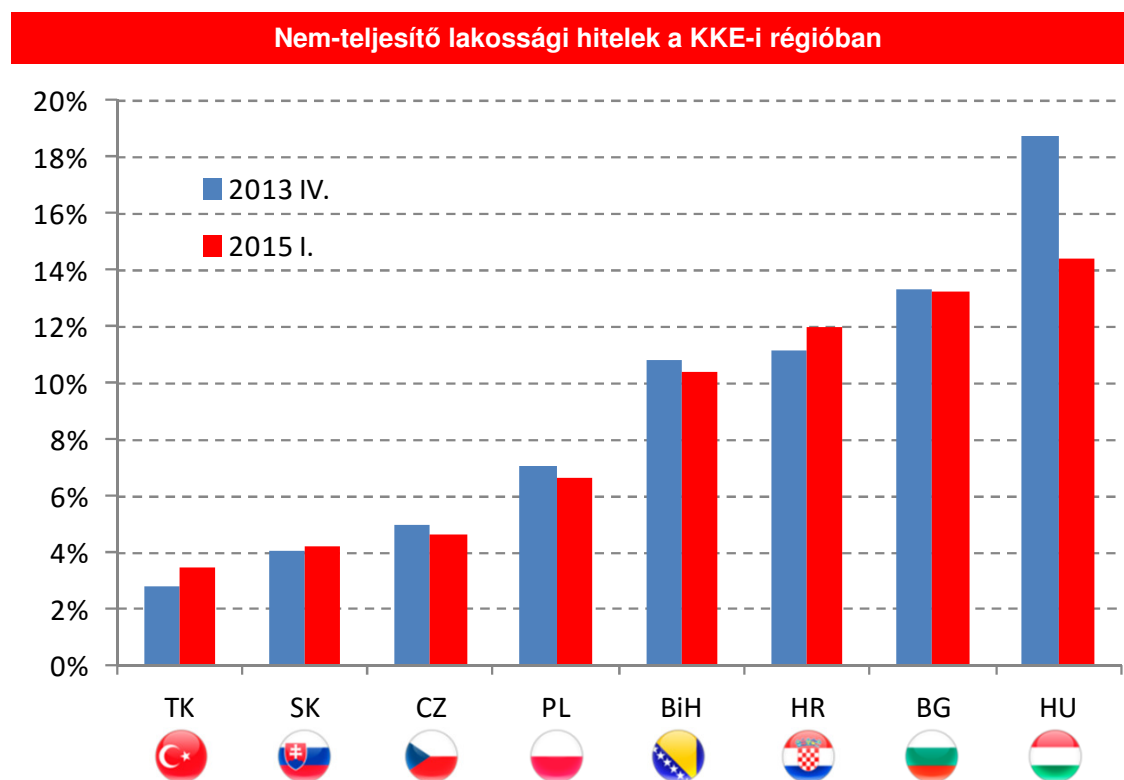
- Ahol az NPL ráta 5% körül stabilizálódott ott a hitelezés bővült (Szlovákia, Cseh- és Lengyelország)
- Magas szinten (>15%) „beragadó” nem-telejesítő állomány rontja a jövedelmezőséget, erőforrásokat és tőkét köt le
- Több régiós országban szabályozói segítséggel / ösztönzéssel kezdtek erőteljes portfóliótisztításba

Forrás: MNB, IMF, UniCredit Bank Hungary

Lakossági portfólió-minőség alakulása a KKE régióban

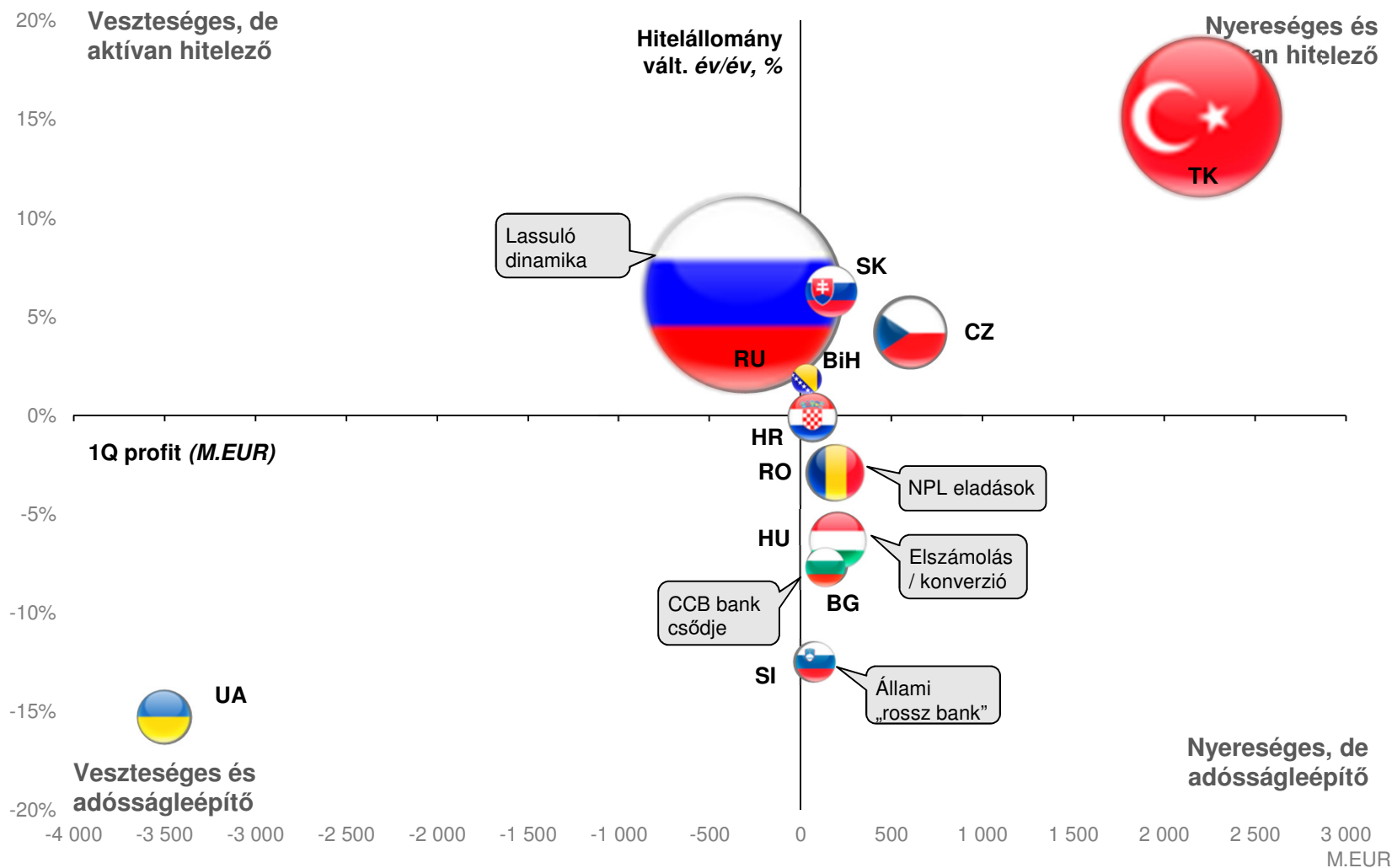
- Az elszámolást követően is a régió legmagasabb lakossági NPL-arányával küzd a magyar bankrendszer
- A csökkenő állományok (nevező hatás) és a nehézkes portfóliótisztítás miatt a ráta ismét emelkedhet
- További intézményesített adósságrendezés van napirenden a régióban (konverzió, átstrukturálás, tartozás elengedés, magáncsőd)

Forrás: jegybankok, UniCredit CEE Strategic Analysis, UniCredit Bank Hungary

A régiós bankrendszer napjainkban

A török, cseh és szlovák bankok aktív hitelezéssel - jövedelmezően - támogatják a gazdaságot, míg a további adósságleépítések egyedi vagy szabályozói intézkedésekhez köthetőek

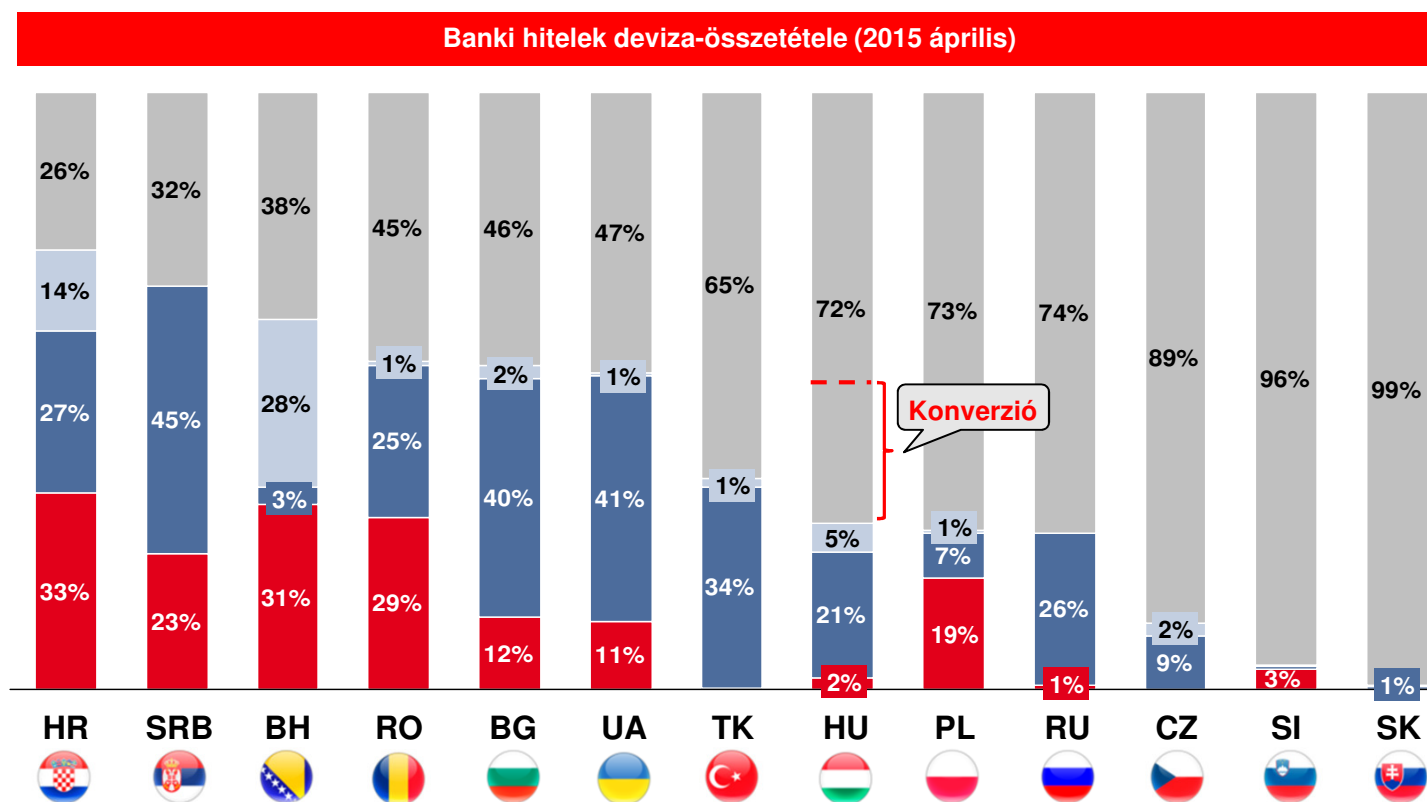
X tengely: Nettó eredmény 1Q2015-ben (M EUR), Y tengely: Teljes hitelállomány éves (árfolyamszűrt) változása (%)

A buborék nagysága a teljes hitelpiac méretére utal

Forrás: UniCredit CEE Strategic Analysis, UniCredit Bank Hungary

Devizahitel-kitettség a régióban Magyarország az „éllovasok” közül „sereghajtóvá” vált

- A régió egyik legmagasabb lakossági devizakitettsége mára az egyik legalacsonyabb (teljes hitelállomány 2%-a)
- A forintosításban 507 ezer hitelszerződés és 3300 milliárd Ft volt érintett
  - a fedezetlen hitelek forintosításával további 250 ezer szerződés és 300 milliárd forint átváltása
- Arányaiban a horvát, méretében a lengyel lakossági kitettség a leginkább kockázatos → politikai döntés már van!

Forrás: UniCredit CEE Strategic Analysis, UniCredit Bank Hungary

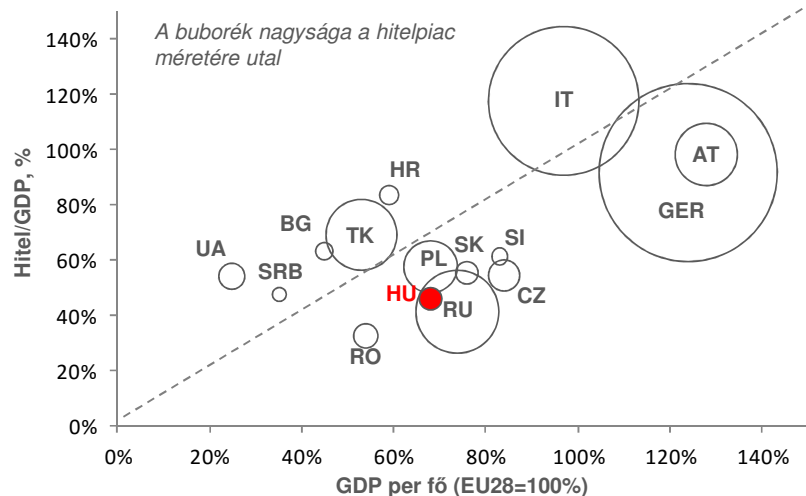
Hazai deviza hitel
  Vállalati deviza
 Egyéb deviza
  Lakossági deviza

Banki penetráció Magyarországon és a régióban

Minden területen van tér a fejlődésre

Banki penetráció vs. gazdasági fejlettség

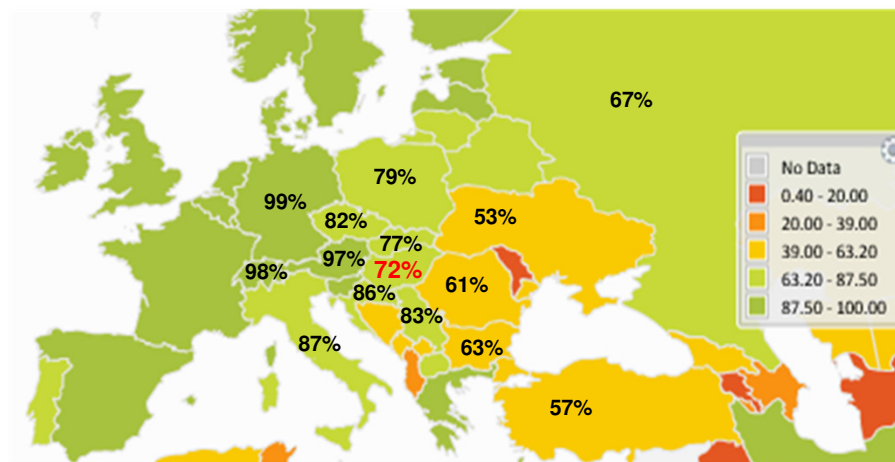
A hazai pénzügyi penetráció régiós átlag alatti:

- A hitel/GDP arány **50% alatt** (elszámolás előtt is)
- **Hitelpiac mérete:** a cseh piac fele, a lengyel 1/5 és az **osztrák 1/7 része**
- **GDP per fő** ugyanakkor **2/3-a EU átlagnak**
- Hazánk „túl-bankosodott” a szereplők számát tekintve, de „alul-bankosodott” a gazdaság fejlettségét tekintve

Pénzügyi beágyazottság régiós átlag alatti:

- A lakosság **72%-a rendelkezik bankszámlával**
- **36%** kapja **jövedelmét bankszámlára**
- **34%** kapja **számlára a szociális transzfereket** (nyugdíj)
- **60%** rendelkezik **bankkártyával**
- **Fizetések 47%-a bankkártyával**
- **Közüzemi díjak 32%-a utalással**
- **19%** helyezett el banknál megtakarítást (2014-ben)
- **9%** vett fel hitelt a banktól (2014-ben)
- **15% családtagoktól, ismerősöktől** vett kölcsön

Bankszámlával rendelkező felnőtt* lakosság (%)

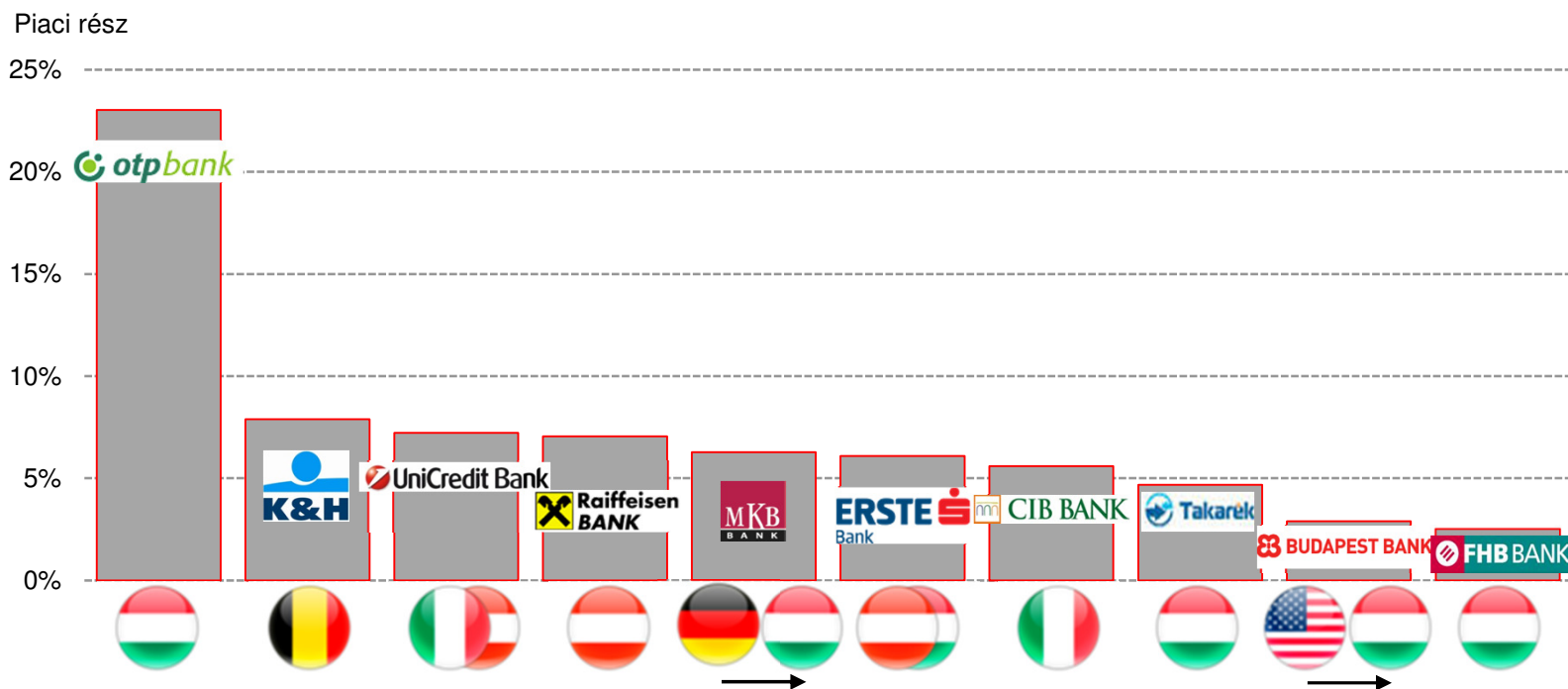
* >15 éves korosztály arányában

Forrás: World Bank Global Findex 2015, Eurostat, UniCredit CEE Strategic Analysis, UniCredit Bank Hungary

A hazai piac főbb szereplői

Változó kép mind méret, mind pedig a tulajdonosok tekintetében

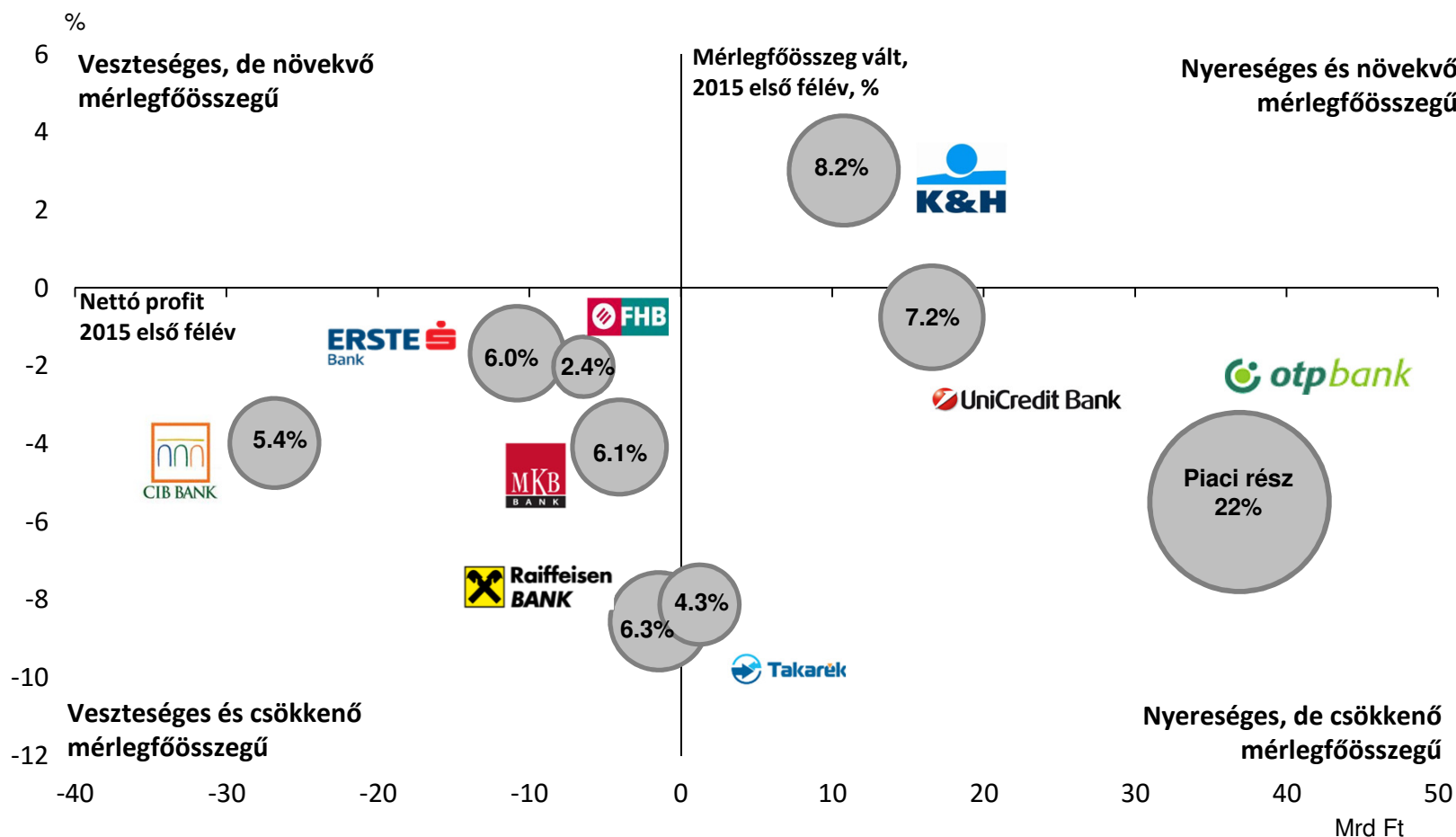
- 50%-ban hazai tulajdonú bankrendszer megvalósult az MKB (BayLB) és Budapest Bank (GE) megvásárlásával
- 2016 közepére várhatóan 5 univerzális nagybank marad az MNB deklarált célja szerint
- Koncentrációt erősítheti az MKB és BB esetleges összeolvadása és az FHB-Takarékok-Posta tengely
- Mérethatékonyosság növelése további összeolvadásokkal, felvásárlásokkal

Forrás: MNB, banki jelentések, UniCredit Bank Hungary

Főbb piaci szereplők teljesítménye 2015 első félévben (II.)

Félévkor nyereséges volt a bankszektor, de továbbra is kettészakadt a mezőny

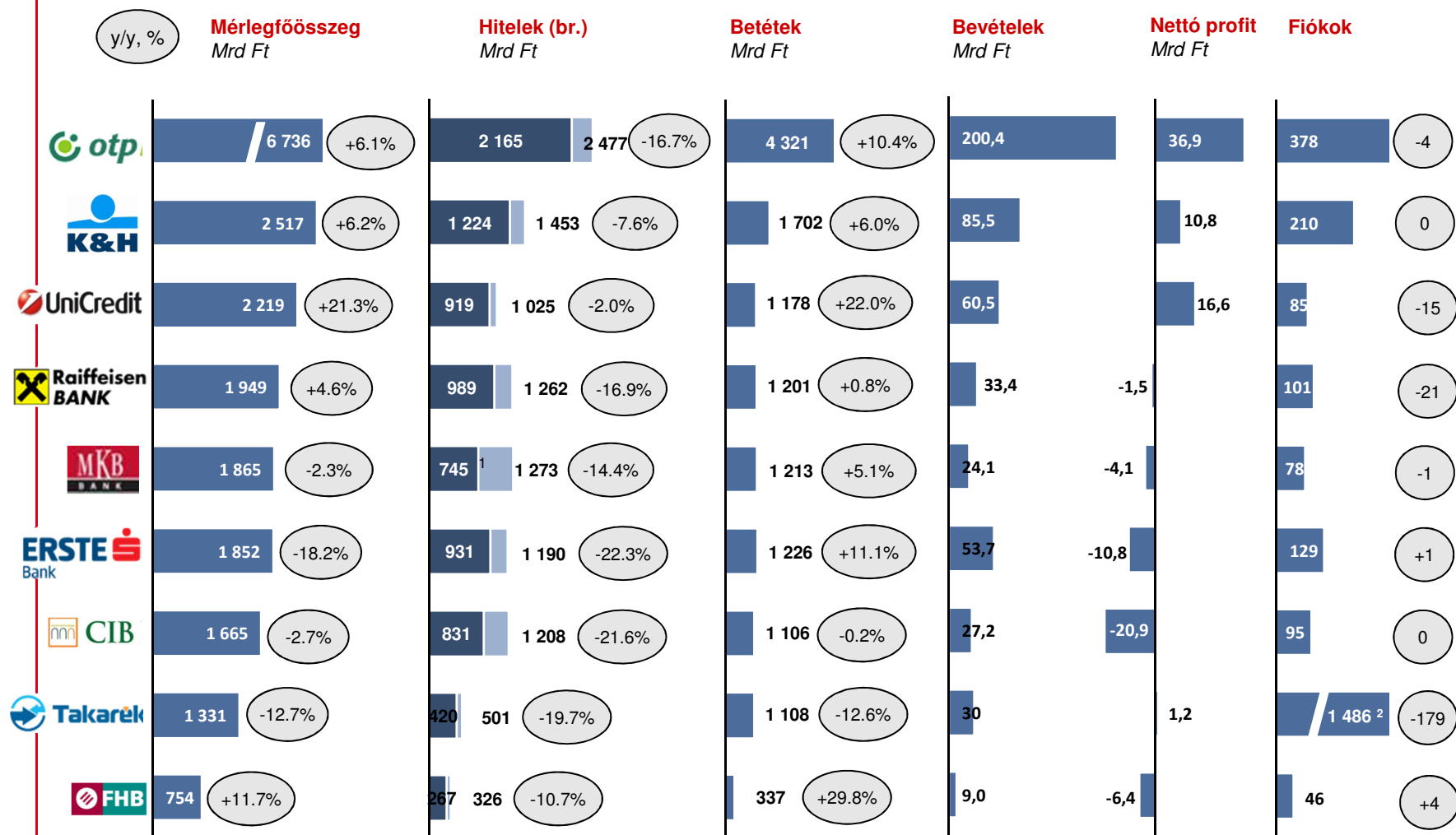

X tengely: 2015 1.félév adózott eredménye (mrd Ft), Y tengely: Mérlegfőösszeg változás 2015 1.félévben (%pont)
Buborék mérete a piaci részre utal

Megjegyzés: teljes évi bankadó könyvelésével; IFRS konszolidált adatok, OTP a magyar alaptervekenységre vonatkozik (HU Core), Takarék a szövetségi szektorra utal, MSzSz szerint

Forrás: Saját és anyabanki jelentések, MNB, UniCredit Bank Hungary

Főbb piaci szereplők teljesítménye 2015 első félévben (II.) Csökkenő állományok, újragondolt üzleti modell

Megjegyzés: IFRS konszolidált adatok alapján; OTP a magyar alaptervékenységre vonatkozik (OTP HU Core), teljes évi bankadó könyvelésével
Takarékok MSzSz szerint

¹ MKB esetében a nem-teljesítő hitelek a nem stratégiai üzletágakra utalnak

² 2014 év végi adat

Forrás: Saját és anyabanki jelentések; MNB, UniCredit Bank Hungary

Teljesítő
 Nem-teljesítő

Vezetői összefoglaló Új fejezet a bankolásban

- A magyar bankok régiós összevetésben kevésbé járulnak hozzá a növekedéshez
- Európai beágyazottság továbbra is jelentős, de a külföldi tőke szerepe jelentősen csökken
- Piaci és politikai okok miatt jövedelmezősége alacsonyabb a régiós átlagnál, mely a közeljövőben is jellemző marad
- A banki penetráció és pénzügyi beágyazottság terén is van tér és lehetőség fejlődni
- A devizahitelek rendezése és a portfólió-tisztítás az egész régióban kulcskérdés
- Előretekintve a hazai bankrendszer eredményszerkezetének érdemi változása várható:
  - Elszámolással, fair-bank törvénnyel és alacsony kamatkörnyezettel a kamateredmény csökken
  - Értékvesztés / kockázati költségek érdemben csökkenhetnek
  - Banki különadó tervezett csökkentése
  - Egyedi tételek (kockázatok) továbbra is a rendszerben (NPL tisztítás, Quaestor, OBA- és BEVA feltöltés)
- A makrogazdasági és politikai / társadalmi környezet javul, de még nem kiszámítható - lassú de tartósan javuló tendencia; **KIEGYEZÉS HELYETT MODUS VIVENDI ALAKUL KI!!!**

„Legyen csak bizodalom a házasok és szeretők közt, hihessen barát a barátnak, kösse csak bizonyos Hitel polgárt polgárhoz, kereskedőt a fölművelőhöz, s mily kevés idő alatt terem a megelégedés s tán a szerencse is ott, hol eddig még soha nem mutatta magát.”

/Széchenyi István: Hitel/